

HANDLEIDING

HET METEN VAN RONDHOUT

Mei 2019
Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht

Versie 1.1

Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht
Foundation for Forest Management and Production Control

📍 Stichting voor Bosbeheer en Bostoezicht (SBB)
📍 Ds.M.L. Kingweg perc. 283
☎ (597) 483131 / Fax: (597) 483051
✉ sbbsur@sr.net
🌐 www.sbbsur.com
📱 @SBBSUR

Afbeelding 2: Metingen moeten kruiselings geschieden, waarbij de 2 metingen loodrecht op elkaar worden gedaan.

Afbeelding 3: Voorbeelden van hoe cilindrische houtblokken kruiselings gemeten moeten worden.

Meten onder de bast

In het geval dat een houtsoort een bast heeft wordt deze bast niet meegenomen in de meting van de diameter. Hierdoor zal de metingen niet afwijken indien de bast verwijderd of beschadigd wordt.

Afbeelding 4: Situaties waarbij de bast beschadigd is.

2. Diameter metingen indien hout niet cilindrisch is

In dit hoofdstuk zijn opgenomen de procedures voor het opmeten van rondhout, waarvan de top en/of voet niet cilindrisch zijn.

In gevallen dat houtblokken geen ronde vorm hebben dient de diameter nog steeds kruiselings gemeten te worden. In dit geval wordt er dan rekening gehouden met de vorm, waarbij de langste zijde eerst gemeten wordt en er daarna loodrecht daarop de tweede diameter gemeten wordt.

Afbeelding 5: Indien hout niet cilindrisch is dient er langs de langste zijde de eerste diameter gemeten te worden en daarna de tweede diameter loodrecht daarop.

Plankwortels

In het geval dat er nog plankwortels voorkomen aan de stam, dan moeten deze niet meegenomen worden in de meting. Er moet nog steeds volgens de eerder beschreven rondhout meetprocedures gemeten worden, waarbij er kruiselings en loodrecht gemeten wordt.

Afbeelding 6: Bij de diameter meting moet een blok met plankwortels als een cirkel beschouwd worden, waarbij de plankwortels niet meegenomen worden in de meting.

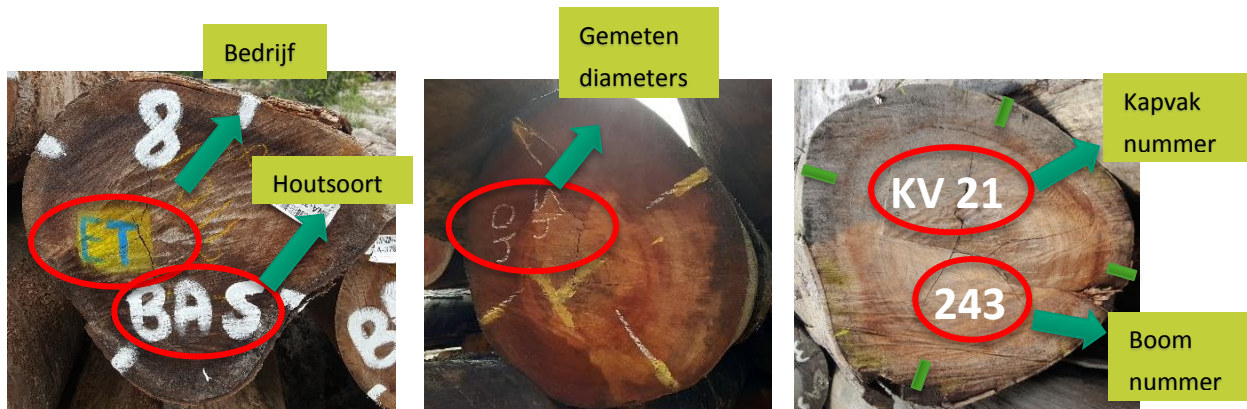

Afbeelding 7: Enkele voorbeelden van hoe de diameters gemeten dienen te worden (rode pijltjes).

Markeren van meetpunten

Het wordt door SBB aangeraden om op het hout ook aan te geven waar de diameters gemeten zijn. Hierdoor zal SBB sneller de controle kunnen uitvoeren en zullen er minder verschillen in de diameters voorkomen bij het hermeten. Het wordt ook aangeraden om het **kapvaknummer** en **boomnummer** ook aan te geven, zodat de kapregister controle efficiënter kan plaatsvinden.

Andere aanvullende informatie zoals houtsoort, bedrijfsnaam, gemeten diameters of label nummer mogen ook aangebracht worden.

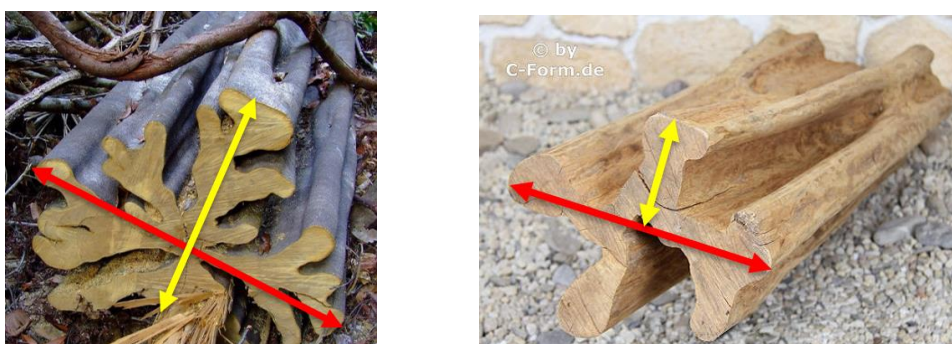

Afbeelding 8: Hout waarbij de meetpunten, houtsoort en bedrijfsnaam zijn aangegeven.

Hout met afwijkende vormen

Er zijn situaties waarbij het hout zodanig vervormd is dat het niet mogelijk is een kruismeting te doen van het hout. In dit geval dienen de volgende stappen ondernomen te worden:

1. Ten eerste wordt de diameter vanuit de langste zijde gemeten door het centrum.
2. Door het centrum van het hout wordt de tweede diameter loodrecht gemeten op de eerste (langste) diameter meting.

Afbeelding 9: De diameter wordt eerst langs de langste zijde gemeten (rood) en de tweede diameter daarna loodrecht (geel) op de eerste meting.

3. Meten van hout met gebreken

In dit hoofdstuk zijn opgenomen de procedures voor het opmeten van rondhout met gebreken.

- Gebreken (hol/rot/los hart) worden afgetrokken indien deze aan zowel de top als voet zijde van het blok te beschouwen zijn.
- De diameter van het blok wordt verminderd met de helft van het gebrek.
- Bijvoorbeeld: Diameter van een blok is 65 cm/68 cm. Gebrek=18 cm aan beide kanten van het blok (een rond gat). Dan zijn de nieuwe diameters: $65 - (18/2) = 56$ cm om $68 - (18/2) = 59$ cm.
- De aftrek van het gebrek wordt direct doorberekend bij het noteren van de diameters op officiële SBB documenten (zoals kapregister). Er moet daarnaast bij de opmerkingen ook vermeld zijn dat deze aftrek gedaan is, waarbij de afmeting van het gebrek wordt aangegeven.

Afbeelding 10: Hout met gaten

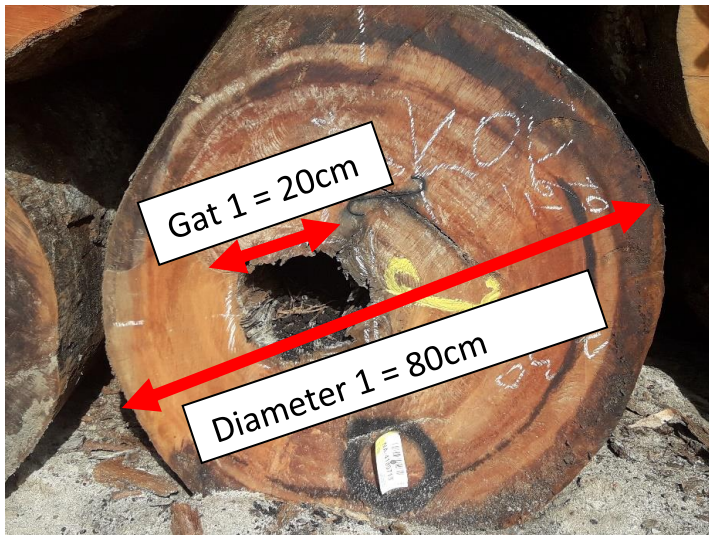

Afbeelding 11: Hout met een los hart

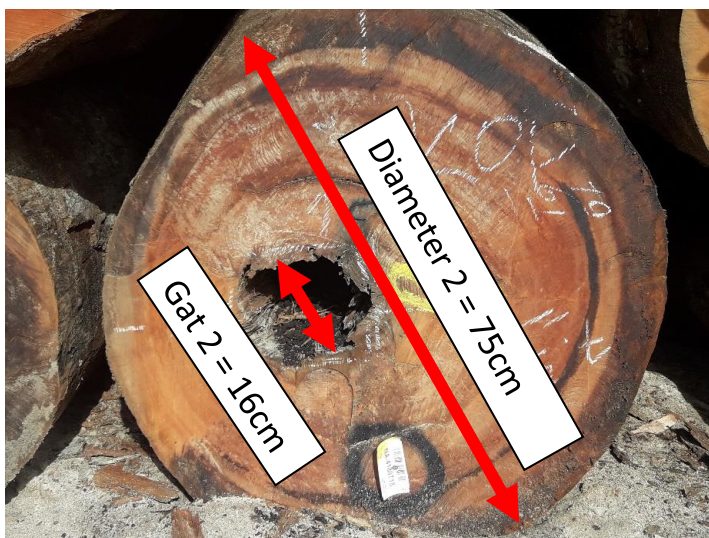

Afbeelding 12: Hout met rot

Voorbeeld: Diameter berekening in het geval van een gat (of een ander gebrek) dat niet rond is.

Afbeelding 13A: Meting bij gebrek (gat)

Afbeelding 13B: Meting bij gebrek (gat)

Berekening diameter

- De helft van het gat wordt bij elke diameter afgetrokken
- Diameter 1:
 - Gemeten diameter: 80cm
 - Gemeten gat: 20cm
 - Berekende diameter: $80 - (20/2) = 80 - 10 = 70\text{cm}$
- Diameter 2:
 - Gemeten diameter: 75cm
 - Gemeten gat: 16cm
 - Berekende diameter: $75 - (16/2) = 75 - 8 = 67\text{cm}$

Gespleten hout

Bij het opslaan van hout kan het voorkomen dat hout gaat splijten, wat zorgt voor vermindering van de hout kwaliteit.

- In het geval van spleten waarbij het hout niet uit elkaar is gespleten, is aftrek van de diameters niet nodig.
- Indien er zware beschadiging heeft plaatsgevonden door het splijten wordt er door SBB aangeraden om het hout te fatsoeneren (de slechte delen afzagen). De diameter van het gespleten deel wordt in dit geval wel afgetrokken.
- Als er indicaties zijn dat het hout gaat splijten kan dit voorkomen worden door het aanbrengen van S haken in het hout.

Afbeelding 14: In het geval dat hout uit elkaar is gespleten, dan mogen deze spleten afgetrokken worden bij de diameter meting.

Afbeelding 15: In het geval dat er spleten voorkomen, maar het hout niet uit elkaar is gespleten, dan wordt dit als een gebrek gezien en wordt het alleen afgetrokken als het gebrek doorloopt tot de andere kant van het blok.

Afbeelding 16: S haken dienen gebruikt te worden om hout splijting te voorkomen